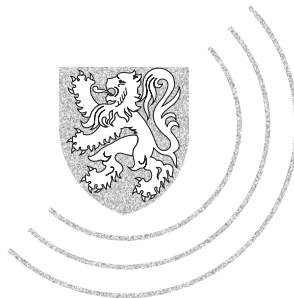

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

8 oktober 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Frans Ramon en Jos Stassen –

betreffende schone kleren voor Vlaamse ambtenaren

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding : Vlaanderen wordt een Schone Kleren-regio

Naar aanleiding van de week van de fair trade van 6 tot 11 oktober 2003 kan ook de Vlaamse overheid laten zien dat zij het belangrijk vindt dat kleding op een goede manier geproduceerd wordt en daartoe zelf het goede voorbeeld geven.

Een Schone Kleren-regio zorgt ervoor dat in de toekomst alleen dienstkleding wordt ingekocht die onder goede arbeidsomstandigheden gemaakt is en niet schadelijk is voor het milieu. De bedoeling is dat de Vlaamse overheid in haar contracten duidelijk maakt aan leveranciers dat ze sociale criteria en milieucriteria wil toepassen bij het aankopen van kledij voor haar personeel. De impact hiervan is niet te onderschatten. Ze zet hiermee leveranciers en producenten onder druk om de sociale criteria toe te passen en ervoor te zorgen dat ze dat ook kunnen bewijzen (door certificering of labeling van hun kledij). Op een ogenblik dat nog geen enkel Belgisch bedrijf de gedragscode zoals verwoord door de Schone Kleren-campagne heeft ondertekend, kan dit voornemen tellen.

2. Een draagvlak voor een duurzaam aankoopbeleid

De Schone Kleren-campagne streeft al jaren met consumentenacties naar een verbetering van de arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie wereldwijd. Schone Kleren is een benaming voor kleren die gemaakt zijn onder goede arbeidsomstandigheden. Daarbij wordt verwezen naar sociale normen die gebaseerd zijn op universele mensenrechten en internationaal erkende arbeidsrechten (de IAO-conventies ; Internationale Arbeidsorganisatie, een deelwerking van de Verenigde Naties).

De eerste zes normen worden geacht wereldwijd te gelden, ongeacht of een land de conventies geratificeerd heeft. Het zijn ook de criteria op basis waarvan het Belgisch Sociaal Label wordt ontwikkeld, zie KB van 27 februari 2002 inzake het Belgisch Sociaal Label :

- vrijheid van vereniging (IAO-conventie 87) ;
- recht op collectieve onderhandelingen (IAO-conventie 98) ;

- geen dwangarbeid (IAO-conventies 29 en 105) ;
- geen discriminatie (IAO-conventies 100 en 101) ;
- de geleidelijke uitbanning van kinderarbeid (IAO-conventie 138) ;
- het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid (IAO-conventie 182) ;
- het betalen van leefbare lonen (IAO-conventies 26 en 131) ;
- het verbod op buitensporige werkuren (IAO-conventie 1) ;
- behoorlijke arbeidsomstandigheden (IAO-conventie 155).

Begin 2002 werd een nieuw thema gelanceerd in de Schone Kleren-campagne, dat gericht was op de gemeenten. De campagne wilde de aandacht richten op het voeren van een duurzaam aankoopbeleid door de gemeenten. In heel wat steden en gemeenten kwam er een initiatief om het voorstel van schone kleren voor gemeentepersoneel goed te keuren. Dat toont ondubbelzinnig aan dat er in Vlaanderen een ruim draagvlak voor het voorstel bestaat en dat de Vlaamse regering door haar handwijze zou kunnen aangeven dat ze op één lijn zit met veel van haar steden en gemeenten.

3. Mogelijkheden binnen de sector

De dienstkledingsector is in België een KMO-sector met een beperkt aantal grote ondernemingen (een 70-tal bedrijven, vooral met veel laaggeschoolde arbeidsters). Vele ondernemingen produceren ook in het buitenland. Vooral de kop- (ontwerp van modellen, snijden van stof) en staartproductie (strijken, verstelwerk) is in België gebleven. Het samenstellen (naaien) gebeurt vooral in het buitenland.

De dienstkledingsector vertoont een aantal eigen kenmerken zoals een kortere uitbestedingsketen, langdurige zakenrelaties, eigen productieplaatsen, enzovoort, maar de mogelijkheden om goede arbeidsomstandigheden te garanderen of te creëren lijken precies voor die specifieke kenmerken groot.

De internationale uitbesteding in de kledingindustrie zorgt ervoor dat de bedrijven hier geen directe impact en aanzicht meer hebben op de arbeidsvoorwaarden en omstandigheden, bijvoorbeeld in de naaiateliers in Azië of in de voormalige Oost-

bloklanden. Ook voor de leveranciers van dienstkleding aan openbare besturen hier in België is het dikwijls onduidelijk in welke omstandigheden de kleding wordt gemaakt.

Er is een sterk spanningsveld tussen goede arbeidsomstandigheden en levertijd. Besturen die kleding bestellen, verwachten vaak op korte termijn de levering en dat tegen de laagste prijs. Dat heeft tot gevolg dat in bijvoorbeeld naaiateliers een dergelijke bestelling slechts op zeer korte termijn geleverd kan worden door lange werkdagen.

Het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en -voorwaarden bij de producenten hoeft geen impact te hebben op de prijs. De arbeidskost maakt slechts enkele procenten uit van de prijs die we hier betalen. Vooral de distributiesector strijkt het grootste deel op.

4. Politieke uitdagingen

Door de Schone Kleren-campagne te onderschrijven sluit de Vlaamse regering aan bij een groeiend ethisch bewustzijn van de consument en een wereldwijde beweging die sociale en ecologische misstanden wil wegwerken.

Door sociale en ecologische criteria naar voren te schuiven, wil de Vlaamse overheid de kwaliteit van het leven van de arme bevolkingsgroepen verbeteren en werkt ze mee aan de bestrijding van de extreme armoede, aan de millenniumdoelstellingen die zijn vooropgesteld door de Verenigde Naties.

Door gunningscriteria op de stellen die rekening houden én met het milieu én met sociale aspecten, spoort ze andere besturen, bedrijven en burgers aan om te kiezen voor schone kleren en zich in te zetten voor de verbetering van arbeidsomstandigheden en milieunormen. Daarmee geeft de Vlaamse overheid concreet invulling aan haar voorbeeldfunctie.

Het opleggen van eisen aan zichzelf en aan bedrijven die werken uitvoeren voor de Vlaamse overheid vergroot de geloofwaardigheid van haar engagement.

Frans RAMON

Jos STASSEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement :

– gelet op :

- 1° het feit dat Vlaanderen de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie heeft onderschreven ;
- 2° het feit dat er een Belgisch sociaal label tot stand is gekomen dat wettelijk werd verankerd ;
- 3° het brede draagvlak dat bestaat voor de aankoop van duurzame producten, wat bleek uit de respons op zowel de algemene "Schone Kleren-campagne" als de actie "Schone Kleren in de Gemeente" ;
- 4° de programmawet van 8 april 2003 die het mogelijk maakt dat bij gunningscriteria voor openbare aanbestedingen ook milieukennissen, sociale en ethische overwegingen kunnen worden opgenomen ;

– overwegende dat :

- 1° de Vlaamse overheid, en meer bepaald haar diensten, frequent dienstkleding aankoopt ;
- 2° de Vlaamse overheid de opdracht heeft om duurzame productie- en consumptiepatronen te bevorderen ;
- 3° de Vlaamse overheid in haar Noord-Zuidbeleid een sensibiliseringstaak te vervullen heeft ;

– vraagt de Vlaamse regering :

- 1° er principieel mee in te stemmen dat in het kader van een duurzaam beleid bij de aankoop van dienstkleding voor het personeel eveneens aandacht wordt besteed aan de milieuaspecten en de arbeidsomstandigheden bij de productie van de dienstkleding ;
- 2° criteria op te stellen voor de aan te kopen dienstkleding en die criteria als eisen op te nemen in haar bestekken ;
- 3° te onderzoeken of de criteria die toegepast worden bij de aankoop van eigen dienstkleding, kunnen worden toegepast bij het gunnen van opdrachten aan bedrijven die werken uitvoeren voor de Vlaamse overheid ;

4° rekening te houden met de resultaten van onderzoeken die over dit onderwerp werden gevoerd, o.a. het onderzoek naar de juridische aspecten van sociale normen in bestekken ;

5° transparantie te vragen aan de leveranciers van dienstkleding over de arbeidsomstandigheden en de arbeidsvoorwaarden waaronder de kleding is gemaakt ;

6° een werkgroep samen te stellen van ambtenaren van diverse departementen die betrokken zijn bij het aankoopbeleid van dienst- en bedrijfskleding om de aspecten op vlak van criteria, normering en controle verder uit te werken. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de expertise van de Schone Kleren-campagne en van de regelgeving in de wet van 27 februari 2002 ter bevordering van sociaal verantwoorde productie, en van de betreffende uitvoeringsbesluiten ;

7° de federale regering op te roepen om in de discussie over Europese richtlijnen met betrekking tot aanbestedingen, het gebruik van milieucriteria en sociale criteria te verdedigen.

Frans RAMON

Jos STASSEN
